IISALMI

Iisalmen kaupungin sijoitussuunnitelma

Kaupunginhallitus 17.1.2022

Kaupunginvaltuusto 21.2.2022

IISALMI

Sisällys

1. Johdanto 2
2. Valtuudet sijoitustoiminnassa 3
3. Sijoitustoiminnan järjestäminen 3
4. Sijoittamisen periaatteet 4
4.1 Sijoitustoiminnan vastuullisuus 5
5. Sijoitustoiminnan tavoitteet 6
6. Hyväksytyt sijoituskohteet/omaisuuslajit 7
7. Sijoitusomaisuuden allokaatio 9
7.1 Suorat osakesijoitukset (Suomi) 11
7.2 Suorat korkosijoitukset 11
7.3 Johdannaisten käyttö 12

IISALMI

1. Johdanto

Iisalmen kaupungin sijoitusvarat ovat syntyneet pääasiassa kaupungin energialaitoksen myynnistä vuonna 1997. Sijoitusvarat ovat kaupungin omaa pääomaa ja ne on rahastoitu investointi- ja kehittämisrahastoon, jonka sääntöjen mukaan varat tulee säilyttää erillään kaupungin yleisistä rahoitusvaroista ja ne tulee sijoittaa tuottavasti ja turvaavasti kaupunginvaltuuston vahvistaman sijoitussuunnitelman mukaisesti. Investointi- ja kehittämisrahaston varoja käytetään rahaston sääntöjen mukaisesti (KV 24.3.1997 § 49, muutos KV 29.1.2007 § 6).

Sijoitusvarallisuus ja sen säilyminen on Iisalmen kaupungin perustehtävän kannalta oleellisen tärkeää. Kaupungin sijoitustoiminta on pitkäjänteistä ja riskinotto hallittua, millä tarkoitetaan sitä, että tavoitteina ovat markkinatilanne huomioon ottaen kohtalainen/hyvä pitkän aikavälin tuotto ja valmius ottaa jonkin verran riskiä (mm. sijoittamalla osakkeisiin).

Sijoitussuunnitelman tavoitteena on

1) määritellä sijoitusprosessiin osallistuvat osapuolet ja henkilöt sekä heidän päätöksentekovaltuutensa,

2) kuvata selkeästi sijoitustoiminnan tavoitteet sekä

3) antaa sijoitustoiminnalle ohjeita ja asettaa rajoitteita.

Kaupunki on ulkoistanut sijoitustoiminnan ammattimaiselle omaisuudenhoitajalle täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimuksella perustuen Iisalmen kaupunginvaltuuston hyväksymään sijoitussuunnitelmaan.

Vuoden 2021 lopussa kaupungin sijoitusvarallisuuden koko oli markkina-arvoltaan 15,6 M€.

IISALMI

2. Valtuudet sijoitustoiminnassa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy sijoitussuunnitelman ja valvoo sen toteutumista.

Kaupunginhallitus vastaa sijoitustoiminnan käytännön toiminnasta, tavoitteiden saavuttamisesta ja sijoittamisen valvonnasta. Kaupunginhallitus päättää yksityiskohtaisesta sijoittamisesta.

Kaupunginhallitus on nimennyt sijoitustyöryhmän, jonka tehtävänä on ohjata ja valvoa sijoitusvarallisuuden sijoittamista sijoitussuunnitelman mukaisesti ja valmistella kaupunginhallitukselle päätettäväksi tulevat sijoitusasiat.

Talousjohtaja johtaa kaupungin sijoitustoimintaa ja toimii sijoitustoiminnan yhteyshenkilönä. Talousjohtaja valmistelee sijoitustyöryhmälle ja kaupunginhallitukselle sekä -valtuustolle päätettäväksi tulevat sijoitustoimintaa koskevat asiat ja toimii sijoitustyöryhmän sihteerinä.

3. Sijoitustoiminnan järjestäminen

Sijoitustoimintaan liittyviä palveluja voidaan ulkoistaa, kun se organisaation resurssit huomioiden on tarpeellista.

Ulkoistaa voidaan

- Sijoituksiin liittyvä konsultointi, johon voi kuulua esimerkiksi avustaminen sijoitussuunnitelman laatimisessa ja sijoitustoiminnan tavoitteiden määrittelyssä.
- Omaisuudenhoitopalvelut, joissa omaisuudenhoitaja hallinnoi sovittua osaa varallisuudesta omaisuudenhoitosopimuksen nojalla.
- Säilytyspalvelut ja muut asiantuntijapalvelut sekä ulkoistetut varainhoitopalvelut.
- Sijoitustoiminnan kilpailutuksen järjestäminen.

Varainhoitajan tulee olla Suomen Finanssivalvonnan valvoma toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys tai Eta-alueella toimiva sijoituspalveluyritys, joka on rekisteröinyt toimintansa Suomessa Finanssivalvonnalle.

Kaupunki voi kilpailuttaa eri palveluiden tarjoajia varmistaakseen markkinatilanteen mukaisen palveluiden kustannustason ja palveluntarjoajien sopivuuden. Tarjouksissa kiinnitetään huomiota mm. varainhoitajien resursseihin ja kokemukseen, sijoitusprosessin ja hallinnon laatuun, omaisuudenhoitajan varainhoidon tuloksiin sekä kokonaiskustannustasoon.

Kaupunki ei toimi ammattimaisen sijoittajan statuksella.

Kaupunki arvioi varainhoidosta maksettavia palkkioita vähintään kerran vuodessa. Sijoittamisen ulkoistaminen ei poista sijoittamisen taloudellisia riskejä, jotka kaupunki kantaa aina itse.

Sijoitussalkun raportointi järjestetään siten, että voidaan luotettavasti ja säännöllisesti seurata koko sijoitusomaisuuden ja sijoitussalkun tuottoja ja riskejä. Tuotto- ja riskiraportointi lähetetään kuukausittain kaupungin kirjaamoon (kirjaamo@iisalmi.fi), josta se jaetaan sijoitustyöryhmän jäsenille, kaupunginjohtajalle, talousjohtajalle ja talouspäällikölle asianhallintajärjestelmän kautta. Sijoitusten arvon kehityksestä ja sijoitusten tuotoista raportoidaan puolivuosittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Varainhoitaja tekee sijoituspäätökset sijoitussuunnitelmassa ja omaisuudenhoitosopimuksessa määritellyllä tavalla. Varainhoitaja raportoi kuukausittain hoidettavana olevan sijoitusomaisuuden kehityksestä ja/tai markkinoilla tapahtuneista oleellisista muutoksista. Raportointi tulee tehdä suomen kielellä.

4. Sijoittamisen periaatteet

Sijoitukset on hajautettava riittävässä määrin, jotta suuret yksittäiseen sijoituskohteeseen liittyvät tappiot eivät ole todennäköisiä. Sijoitusvarallisuus ja sen säilyminen on Iisalmen kaupungin perustehtävän kannalta oleellisen tärkeää. Tämän vuoksi pääoman merkittävä ja

pysyvä arvonlasku ei ole hyväksyttävää. Sijoitusmarkkinoihin liittyvän vaihtelun vuoksi on kuitenkin hyväksyttävä, että joinakin vuosina sijoitusomaisuuden arvo saattaa myös alentua.

Riski liittyy osana sijoitustoimintaan ja riskinotto on välttämätöntä, jotta asetetut tuottotavoitteet voidaan saavuttaa pidemmällä aikavälillä. Sijoitustoiminnasta vastaavilla henkilöillä on velvollisuus arvioida sijoitusvarallisuuteen kokonaisuutena liittyvän riskin suuruutta ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin, mikäli kokonaisuutena tarkasteltaessa riskin määrä on sijoitussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden vastainen.

4.1 Sijoitustoiminnan vastuullisuus

Iisalmen kaupungin arvona ja toimintaperiaatteena on luoda vastuullista tulevaisuuden toimintaympäristöä. Vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan ympäristöasioiden, sosiaaliseen vastuuseen liittyvien tekijöiden sekä hallintotapa-asioiden eli niin sanottujen ESG[1]-asioiden huomioon ottamista sijoitustoiminnassa siten, että salkun tuotto- ja riskiprofiili paranevat.

Iisalmen kaupungin harjoittamassa sijoitustoiminnassa on otettava huomioon julkisyhteisöön kohdistuvat yhteiskunnalliset velvoitteet ja julkishallinnossa hyväksyttävät toimintaperiaatteet. Sijoituskohteen toimiala tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa kaupungin tehtävien ja toimintaperiaatteiden kanssa ja sijoitustoiminta tulee ohjata eettisesti hyväksyttäviin kohteisiin. Vastuullinen sijoitustoiminta huomioi ympäristöystävällisyyden ja kestävän kehityksen, ihmisoikeuksien noudattamisen, tasa-arvon ja lapsityövoiman käytön estämisen sekä työelämän perusoikeuksien noudattamisen.

Vastuullinen sijoittaminen toteutuu kaupungin sijoitustoiminnassa siten, että kaupunki suosii sijoitustoiminnassaan sijoitusrahastoja ja omaisuudenhoitajia, joiden sijoitustoiminnassa otetaan huomioon vastuullisuusnäkökohdat. Palveluiden tarjoajilta edellytetään YK:n tukemien vastuullisuusperiaatteiden (PRI=Principles for Responsible Investment) noudattamista sekä selvitystä vastuullisuuspolitiikan noudattamisesta sijoitustoiminnassa.

1 Environmental, Social and Governance (ESG)

IISALMI

5. Sijoitustoiminnan tavoitteet

Iisalmen kaupungin strategisena tavoitteena on olla Suomen houkuttelevin seutukaupunki. Kaupunkistrategian läpileikkaavana tavoitteena on kestävä kuntatalous, johon myös kaupungin sijoitustoiminta liittyy. Tasapainoinen ja kestävä kuntatalous mahdollistaa toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen ja turvaa onnistumisen edellytyksiä. Sijoitustoiminnalla onkin tästä syystä keskeinen merkitys kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamisessa.

Sijoitustoiminnan tuottoa tarkastellaan kokonaistuottona, joka tarkoittaa sijoituskohteiden arvonmuutoksen ja sijoituskohteista saatavan koron, osingon tai muun sijoittajalle maksettavan kassavirran summaa. Varojen sijoittamisessa pyritään sijoitussuunnitelman mukaisella riskitasolla mahdollisimman hyvään tuottoon.

Sijoittamisen tulee perustua hallittuihin riskeihin. Tämä tarkoittaa suunnitelmallista riskien tunnistamista, mittaamista ja riskeiltä suojautumista. Volatiliteetilla eli keskihajonnalla mitataan tilastollisesti sitä, kuinka paljon sijoituksen arvo vaihtelee. Keskihajontaa käytetään sijoituksen riskitason mittaamiseen. Yleisesti voidaan sanoa, että mitä korkeampi volatiliteetti, ts. mitä suuremmat sijoitusarvon vaihtelut ovat, sitä korkeampi on riski ja päinvastoin.

Kaupungin pitkäaikaisen sijoitusomaisuuden rinnalla on oltava riittävät likvidit lyhytaikaiset kassavarat. Näissä sijoituksissa sijoitusaika on alle 12 kk. Lyhyen aikavälin tuottotavoitteena on pääomien reaaliarvon säilyminen ja 1-12 kk:n Euribor-korkotuotto.

Pitkäaikaisessa sijoitustoiminnassa sijoitusaika on lähtökohtaisesti > 3 vuotta.

Sijoitustoiminnan tavoitteet

Tuottotavoite, vähintään, sijoitusaika >3 vuotta, %	3,5 %
Riskitaso, volatiliteetti, %	7,0 %
Sijoitusaika	>3 vuotta

Tuottotavoitteen toteutuminen arvioidaan sijoitusvarallisuuden arvonmuutoksen perusteella. Lisäksi raportoinnissa esitetään sijoituskohteiden myynti- ja ostotoimeksiantojen kassavirta (tuotto/tappio) tarkasteluajanjaksolla.

Volatiliteetilla eli keskihajonnalla mitataan tilastollisesti sitä, kuinka paljon sijoituksen arvo vaihtelee. Keskihajontaa käytetään sijoituksen riskitason mittaamiseen. Yleisesti voidaan sanoa, että mitä korkeampi volatiliteetti, ts. mitä suuremmat sijoitusarvon vaihtelut ovat, sitä korkeampi on riski ja päinvastoin.

6. Hyväksytyt sijoituskohteet/omaisuuslajit

Hyväksyttyjä sijoituskohteita/omaisuuslajeja ovat

- Käteisvarat
- Pankkien talletustodistukset ja pankkitalletukset sekä kuntatodistukset
- Lyhyen koron rahastot ja rahamarkkinainstrumentit
- Korkosijoitukset suoriin joukkovelkakirjalainoihin tai rahastoihin, joita ovat

  EMU-alueen liikkeelle laskemat euromääräiset lainat

  Yrityslainarahastot, Investment Grade ja High Yield

IISALMI

Kehittyvien markkinoiden lainat

Vaihtovelkakirjalainat

- Osakesijoitukset suoriin pörssiosakkeisiin

Suomalaiset osakkeet

Eurooppalaiset osakkeet

- Osakerahastot

Suomalaiset osakkeet

Eurooppalaiset osakkeet

Yhdysvaltalaiset osakkeet

Japanilaiset osakkeet

Kehittyvien maiden osakkeet

- Muut vaihtoehtoiset sijoitukset

Kiinteistö- ja metsäsijoitukset (suorat sijoitukset ja rahastot)

Raaka-aineet (vain rahastot)

Vuokratuottorahastot

Hedge-fund-rahastot

Private equity-, Private credit- ja infrastruktuurirahastot

- Ylä-Savon pääomarahasto
- Pohjois-Savon pääomarahasto (kaupunginvaltuusto 11.2.2019 § 7)

IISALMI

7. Sijoitusomaisuuden allokaatio

Tavoitteena on sellainen sijoitusallokaatio, jossa tuottotavoite saavutetaan mahdollisimman pienellä kokonaisriskillä, kun otetaan huomioon rahastojen eri omaisuuslajien toisistaan poikkeavat riskitasot ja niiden keskinäiset korrelaatiot. Varojen sijoittamisen tulee tapahtua alla olevan taulukon mukaisten rajoitteiden puitteissa.

KORKOSIJOITUKSET	Peruspaino, %	Vaihteluväli, %
Korkosijoitukset yhteensä	**70**	**50-100**
Rahamarkkinainstrumentit	10	0-100
Valtionlainat (EU-valtiot)	20	0-50
Yrityslainat (investment grade)	20	0-50
Yrityslainat (high yield/luokittelematon)	10	0-20
Kehittyvien markkinoiden lainat	10	0-20
Reaalikorko-oblikaatiot	0	0-15

IISALMI

OSAKESIJOITUKSET	Peruspaino, %	Vaihteluväli, %
Osakesijoitukset yhteensä	**25**	**0-50**
Suomalaiset osakkeet	5	0-20
Eurooppalaiset osakkeet	7	0-20
Yhdysvaltalaiset osakkeet	5	0-20
Japanilaiset osakkeet	3	0-15
Kehittyvien markkinoiden osakkeet	5	0-15

MUUT SIJOITUKSET	Peruspaino, %	Vaihteluväli, %
Muut sijoitukset yhteensä	**5**	**0-10**
Muut vaihtoehtoiset sijoitukset	5	0-10

- sijoitustoiminnan onnistumisen arvioinnissa käytetään erikseen sovittua vertailuindeksiä,

- sijoituskohteiden hajauttaminen turvataan sijoitusrahastoja käyttäen ja näin mahdollistetaan sijoituksien tehokas hajauttaminen,

- mikäli sijoitusrahastolla on sekä kasvusarja, joka ei jaa tuotto-osuutta, että tuottosarja, jolle maksetaan vuosittain tuotto-osuutta, käytetään kasvusarjan osuuksia sijoitustoiminnassa.

- sijoitusrahastot noudattavat omia vahvistettuja sääntöjään ja sijoitusrajoituksiaan. Kohdistettaessa sijoitustoiminnassa käytettävien sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia eri omaisuusluokkiin raportoinnissa noudatetaan asianomaisen sijoitusrahaston perusallokaatiota, jos se on selkeästi määriteltävissä yhteen omaisuusluokkaan. Muussa tapauksessa rahasto-osuudet kohdistetaan omaisuusluokkaan, joka omaisuudenhoitajan harkinnan mukaan parhaiten vastaa kyseisen sijoitusrahaston perusallokaatiota. Kulloinkin vallitsevasta markkinatilanteesta riippuen sijoitusrahaston tosiasiallinen allokaatio voi kuitenkin poiketa perusallokaatiosta.

- Sijoitustoiminnassa on mahdollista käyttää EFT-sijoitusinstrumentteja (pörssinoteerattu rahasto).

7.1 Suorat osakesijoitukset (Suomi)

Osakesijoituksissa voidaan käyttää suoria osakesijoituksia luokassa Suomalaiset osakkeet ja eurooppalaiset osakkeet. Suorat osakesijoitukset tulee hajauttaa laajasti eri julkisen kaupankäynnin kohteena olevien yhtiöiden osakkeisiin, optiotodistuksiin ja muihin merkintäoikeuksiin. Yhteen yhtiöön voidaan sijoittaa enintään 10 % kohdan 7. sijoitustoiminnan allokaation mukaisesta omaisuusluokan maksimi osuudesta.

7.2 Suorat korkosijoitukset

Korkosijoituksissa voidaan käyttää suoria valtioiden ja yritysten joukkovelkakirjalainoja. Suorat joukkovelkakirjalainat tulee hajauttaa laajasti eri vastapuolien, valtioiden ja yritysten joukkovelkakirjalainoihin seuraavat rajoitukset huomioiden. Maksimimäärä per vastapuoli

lasketaan kohdan 7. sijoitustoiminnan allokaation mukaisesta omaisuusluokan maksimi osuudesta.

Yksittäisen sijoituksen liikkeeseenlaskija- ja vastapuolipuolilimiitit	Enintään %
EMU-valtio	20 %
Suomalainen kunta, kuntayhtymä, muu julkisyhteisö	20 %
Luottolaitos	10 %
Yritys, Investment Grade	10 %
Yritys, High Yield	5 %
Yritys, luokittelematon	5 %

7.3 Johdannaisten käyttö

Sijoitustoiminnassa ei käytetä suoria johdannaisia. Sijoitusrahastot voivat käyttää johdannaisia sääntöjensä mukaisesti.